

Několik slov úvodem



Vážené kolegyně, vážení kolegové,

právě máte v rukou poslední číslo Clinical Osteology v roce 2024. Pevně doufám, že je poslední v tomto ročníku, ale že není poslední v historii. Musím ale napsat, že v ohrožení časopis opravdu je.

Důvodů ohrožení je několik. Jsme početně poměrně malá odborná společnost, a to jak česká, tak slovenská – časopis je společný pro obě národní odborné společnosti. To s sebou nese obtíže v množství článků, které do redakce přicházejí a mohou být po recenzi otištěny. Je to navíc umocňováno tím, že vlastně každý z nás má svou základní odbornost a možná publikuje i tam. To by samozřejmě nevadilo. Myslím, že hlavním důvodem je změna systému hodnocení publikací – nebo alespoň jedním z hlavních důvodů. Buďme realisté – nemůžeme očekávat, že pokud se v klinické osteologii někomu podaří kvalitní vědecká studie (a ony se daří českým i slovenským klinickým osteologům!), tak ji pošle do tuzemského časopisu a nepokusí se o publikaci v zahraničním časopise s odpovídajícím ohlasem a především odpovídajícím impakt faktorem. Pro pracovníky z klinických pracovišť je to vlastně povinnost a také jsou podle toho hodnoceni. To je realita. Někde dokonce považuje vedení zdravotnického či akademického zařízení publikaci v časopise bez IF (a mezi ně Clinical Osteology jistě patří) za chybu, která snižuje vnitřní hodnocení autora („zbytečně se rozptylujete a tříštíte síly“!). To je realita, která se ale týká naprosté většiny českých či slovenských časopisů, až na čestné výjimky. Musíme se s tím vyrovnat.

Nezbývá než si položit otázku, k čemu tedy vlastně domácí časopisy jsou a co by v nich mělo být. A tady jsem poměrně razantním zastáncem jiného názoru. Nemůžeme přece čekat, že ze všech pracovišť budou po nůších vycházet práce, které „zboří svět“. A tak bychom proto měli říct, že kliničtí osteologové nevymyslí nic, co by stálo za sdělení ostatním? Že jim k odbornému vzdělání stačí už natrvalo jen atestace a případně občasná účast na kongresu? To přece není pravda! Každou chvíli slyším nějakou zajímavou kazuistiku, otázku z praxe, nejistotu – to všechno by mohlo a možná i mělo být součástí nějakého diskusního fóra v časopise! A hlad po edukaci je velký. Pořádáme kurzy pro lékaře v denzitometrii a terapii a dosud je absolvovalo více než 300 lékařů v ČR. A fascinující pro mne je (velmi příjemně), že jsme na žádost lékařů v praxi „museli“ (velmi rádi!!!) vypsat další celodenní kurz pro „pokročilé“ a byl téměř ihned „vyprodán“. Přesvědčuje mne to o tom, že hlad po vzdělání v klinické osteologii je a že časopis by mohl velmi výrazně přispět k jeho uspokojení. To je určitě úloha domácích časopisů – edukační texty, přehledové práce, zajímavé případy z praxe a mnohé další.

Aby to mohlo fungovat, musí ale být zájem i ze strany čtenářů. Slibuji, že redakční rada a další vrcholové odborníci budou psát edukační a přehledové práce, naléhavě ale vyzývám všechny čtenáře, aby se s ostatními podělili o své zkušenosti a zajímavé případy – třeba i nejasné a nevyjasněné. To učiní časopis zajímavý, poučný a čtivý. Je to ale na nás na všech a bez pozitivní odezvy z praxe to není možné. Tak, prosím, nenechejme Clinical Osteology zahynout!

Musím současně zmínit i organizační záležitosti. Před 6 lety jsme po dohodě všech smluvních stran ukončili spolupráci s nakladatelstvím Trios, které od počátku vzniku vydávalo časopis (tehdy pod názvem Osteologický bulletin), a od 23. ročníku časopisu, tedy od roku 2018 vydáváme časopis ve spolupráci s nakladatelstvím Facta Medica (pod názvem Clinical Osteology). Oběma nakladatelstvím jsme velmi zavázáni – Trios stál u počátku a výrazně pomohl vzniku časopisu a dal mu skvělé základy. Na ty úspěšně navázala Facta Medica, vylepšila formu a formát, změnili jsme název a dosáhli společně mnoha dalších úprav a vylepšení. Časopis má dnes už historii 29 ročníků, dostávají ho všichni členové SMOS i SOMOK v rámci členského příspěvku a jsem přesvědčen, že se v něm objevilo a objevuje mnoho zajímavých a důležitých sdělení, že přináší cenné informace a je velmi užitečným komunikačním fórem. Změněná ekonomická situace a vlivy uvedené výše vedly k tomu, že jsme se letos s nakladatelstvím Facta Medica vzájemně dohodli na ukončení spolupráce. Ale pevně věřím, že časopis bude pokračovat!

Příští ročník začneme vydávat ve spolupráci s nakladatelstvím Solen a jsem si jist, že to opět bude spolupráce velmi přátelská, vstřícná a oboustranně prospěšná. V časopise budou drobné změny – pokusíme se, aby každé číslo mělo jedno hlavní, nosné téma, doplněné dalšími zajímavými články, zachováme rubriku přehledu zahraniční literatury a budeme moc rádi, pokud se do publikační aktivity zapojí mnohem více těch, kteří se klinickou osteologií zabývají. Jak už jsem zmiňoval, uvítáme články a kazuistiky z praxe, velmi oceníme názory a zkušenosti těch, kteří se úspěšně rozběhnutým Populačním screeningovým programem stali našimi velmi blízkými spolupracovníky, tedy praktických lékařů a ambulantních gynekologů – ale jistě i všech ostatních kolegů a kolegyň. Doufám, že

i slovenští kolegové budou mít zájem na další spolupráci při tvorbě a vydávání společného časopisu a že současné problémy úspěšně překonáme.

Mohl bych psát o dalších problémech, ale je adventní čas, který nemá být naplněn problémy, ale radostí, spokojeností a pohodou. Užijte si Advent a hlavně prožijte krásné vánoční svátky v radosti, klidu a v kruhu svých blízkých. Je to jistě i správná doba, abychom si připomenuli vše, co se nám podařilo, čím jsme někomu pomohli, abychom poděkovali všem, kteří pomohli nám, a abychom si rozmysleli, co dobrého a prospěšného bude cílem našeho úsilí v roce 2025.

Děkuji vám za vše, co jste pro klinickou osteologii v letošním roce udělali a čím jste prospěli oboru a hlavně jeho pacientům a pacientkám. Přeji vám současně vše dobré v roce 2025, ať se vám daří a jste úspěšní v pracovním životě a spokojení a šťastní v osobním životě a ať jste zdraví!

Požehnané vánoční svátky a vše dobré v příštím roce!



prof. MUDr. Vladimír Palička, CSc., dr.h.c.
vedoucí redaktor